FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F.G. JACOBS

fremsat den 14. januar 1993 *

Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,

1. I denne sag har Finanzgericht Hamburg forelagt tre spørgsmål vedrørende måling af siruppers renhed for at kunne fastsætte de monetære udligningsbeløb, der skal betales ved udførsel af sukker. Efter de gældende fællesskabsforordninger er det ved beregningen af monetære udligningsbeløb nødvendigt at bestemme en sirups renhedsgrad for at afgøre, om de monetære udligningsbeløb skal betales efter siruppens faktiske sukkerindhold, omregnet til saccharose, eller efter en fast sats, der anvendes på et antaget saccharoseindhold på 73 vægtprocent i relation til tørstoffet.

2. Følgende spørgsmål er blevet forelagt til præjudiciel afgørelse:

»1) Skal artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 394/70 fortolkes således, at den procentsats, der udtrykker siruppers renhedsgrad, beregnes ved, at det totale sukkerindhold efter multiplikation med koefficienten 0,95 divideres med indholdet af tørsubstans, og resultatet multipliceres med 100?

2) Skal artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 394/70 fortolkes således, at fruktosesiruppers renhed kan bestemmes ved, at fruktoseindholdet måles og sættes i forhold til indholdet af tørsubstans?

3) Skal artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 394/70 fortolkes således, at fruktosesiruppers renhed kan bestemmes ved, at indholdet af tørsubstans i den inverterede opløsning beregnes med egnede metoder og kan sættes i forhold til sukkerindholdet i den inverterede opløsning?«

3. Disse spørgsmål er blevet rejst i forbindelse med en sag anlagt af Süddeutsche Zucker-Aktiengesellschaft mod Hauptzollamt Hamburg-Jonas i forbindelse med udførsel af fruktosesirup fra Tyskland til Belgien. Sagsøgeren udførte sirup tariferet under underposition 17 02 D II i den fælles toldtarif (»andet sukker og sirup med undtagelse af sorbose«). Med henblik på tildeling af monetære udligningsbeløb for disse udførsler bestemte sagsøgte siruppens renhed til mellem 92,9% og 93,9% af tørsubstansindholdet. Sagsøgte nåede frem til dette resultat ved først at beregne siruppens sukkerindhold i saccharose ved at multiplicere siruppens totale sukkerindhold med koefficienten 0,95 og derefter dividere dette tal med tallet for indholdet af tørsubstans. Sagsøgeren klagede over denne beregningsmetode og gjorde

* Originalsprog: engelsk.

gældende, at det ved bestemmelse af fruktosesiruppens renhed ikke var hensigtsmæssigt at foretage en sådan justering af det totale sukkerindhold. En sådan justering resulterer i en undervurdering af fruktosesiruppens renhed. Konsekvensen af undervurdering har ifølge sagsøgeren i dette tilfælde været, at de monetære udligningsbeløb er blevet udbetalt på grundlag af en fast sats for 73% saccharoseindhold og ikke på grundlag af siruppens faktiske sukkerindhold (omregnet til saccharose)

4. I det pågældende tidsrum var de i artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971 (EFT 1971 I, s. 231) nævnte monetære udligningsbeløb fastsat ved Kommissionens forordning nr. 1800/83 af 28. juni 1983 (EFT L 176, s. 65). I bilag I til sidstnævnte forordning fastsættes de monetære udligningsbeløb for sukker ved hver hele procent saccharoseindhold og ved 100 kg netto af det omhandlede produkt, herunder de produkter, der henhører under underposition 17 02 D II (»andet sukker og sirup med undtagelse af sorbose«). I fodnote 4 til dette bilag hedder det:

»Indholdet af saccharose, herunder indholdet af andet som saccharose beregnet sukker, fastsættes i henhold til bestemmelserne ... i artikel 13 i forordning (EØF) nr. 394/70 ved udførsel.«

5. Af hensyn til den følgende redegørelse er en vis forståelse af udtrykkene »saccharoseindhold« og »som saccharose beregnet sukker« nødvendig. Saccharose er sukker af den art, der betegnes som »disaccharider«; disaccharidernes molekylevægt er cirka det dobbelte af »monosaccharidernes«, dvs. fruktose (også kaldet frugtsukker) og glukose. En saccharoseopløsning kan ved en proces, som kaldes »inversion«, forvandles til en opløsning, der består af en blanding af fruktose og glukose. Når saccharoseopløsningen forvandles på denne måde, spaltes hvert saccharosemolekyle ($C_{12}H_{22}O_{11}$) til et fruktose- og et glukosemolekyle (begge $C_6H_{12}O_6$); til fremstillingen af fruktose og glukose af et saccharosemolekyle medgår dog også et vandmolekyle:

$$C_{12}H_{22}O_{11} + H_2O \rightarrow C_6H_{12}O_6 + C_6H_{12}O_6.$$

6. Resultatet er: Når en saccharosesirup inverteres til en opløsning af fruktose og glukose, øges indholdet af tørsubstans med lidt over 5%; forøgelsen af tørsubstansen skyldes, at der medgår et vandmolekyle for hvert molekyle, som forvandles til fruktose og glukose. Denne forøgelse kaldes »inversionsgevinsten«. Tilsvarende skal vægten af en given mængde fruktose eller glukose multipliceres med 0,95, når den skal udtrykkes som den tilsvarende saccharosevægt. Som vi har set, beregnes de monetære udligningsbeløb for udførsel af sukker på basis af saccharoseindholdet af produktet, heri indbefattet indholdet af andet »som saccharose beregnet« sukker.

7. Til dette formål bestemmes, som jeg allerede har nævnt, saccharoseindholdet af

sirupper i henhold til artikel 13 i Kommissionens forordning nr. 394/70 af 2. marts 1970 om gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for sukker (EFT 1970 I, s. 115, herefter benævnt »forordningen«). Ifølge artikel 13, stk. 1, i forordningen er

»... saccharoseindholdet — i givet fald indholdet af andet til saccharose omregnet sukker — det totale sukkerindhold, der fremkommer ved anvendelse af Lane og Eynonmetoden (kobberreduktionsmetoden) på den efter Clerget-Herzfeld's metode inverterede opløsning. Det efter denne metode konstaterede totale sukkerindhold omregnes til saccharose ved multiplikation med koefficienten 0,95«.

»Lane og Eynon-metoden« eller »kobberreduktionsmetoden« er en standardmetode til måling af opløsningers sukkerindhold. Denne metode egner sig dog kun til at bestemme mængderne af tilstedeværende monosaccharider. Før sukkerindholdet af en sirup, der indeholder saccharose, kan måles nøjagtigt, må siruppen derfor inverteres, dvs. forvandles til en væske bestående af fruktose og glukose. Som vi har set i det foregående, er resultatet af en sådan inversion, at sukkermængden i opløsningen øges. Alligevel omregnes ifølge det sidste punktum i artikel 13, stk. 1, tallet for sukkerindholdet til saccharose ved, at der derefter multipliceres med koefficienten 0,95.

8. Som allerede nævnt, beregnes monetære udligningsbeløb ligesom eksportrestitutioner på basis af indholdet af saccharose »inklusive indholdet af andet til saccharose omregnet sukker« (jf. angående eksportrestitutioner artikel 8 i Rådets forordning nr. 766/68 af 18.6.1968, EFT 1968 I, s. 147). I overensstemmelse hermed er det selv ved en sirup, hvor der ikke er nogen inversionsgevinst, fordi den udelukkende består af monosaccharider, rimeligt at multiplicere det ved kobberreduktionsmetoden fastsatte sukkerindhold med koefficienten 0,95: Det totale sukkerindhold i siruppen udtrykkes derpå som den tilsvarende mængde saccharose.

9. Den retsforskrift, som volder vanskelighederne i dette tilfælde, er forordningens artikel 13, stk. 2, der lyder således:

»For så vidt angår sirupper, hvis renhedsgrad andrager 85% eller derover, men mindre end 94,5%, bliver saccharoseindholdet — i givet fald inklusive indholdet af andet, til saccharose omregnet sukker — fastlagt som 73 vægtprocent i relation til tørstoffet. Den procentsats, der udtrykker siruppernes renhedsgrad, beregnes ved at dividere det totale sukkerindhold med indholdet af tørsubstans og multiplicere resultatet med hundrede. Det totale sukkerindhold bestemmes efter den i stk. 1 nævnte metode, indholdet af tørsubstans efter den aerometriske metode.«

Med det første af de tre forelagte spørgsmål ønsker Finanzgericht oplyst, om vendingen »efter den i stk. 1 nævnte metode« i denne forskrift inkluderer den i sidste sætning i stk. 1 nævnte multiplikation med 0,95, eller

om den kun henviser til kobberreduktionsmetoden, der (om nødvendigt) er anvendt på den inverterede opløsning uden en sådan reduktion. Jeg vil behandle dette problem, før jeg tager fat på problemerne i det andet og det tredje spørgsmål.

Det første spørgsmål

10. Ved bestemmelsen af en sirups renhedsgrad kan der skelnes mellem tre forskellige tilfælde: 1) Sirupper, der kun består af disaccharider såsom saccharose, 2) sirupper, der kun består af monosaccharider såsom fruktose eller glukose, og 3) sirupper, der består af en blanding af monosaccharider og disaccharider. Det bør bemærkes, at der i beskrivelsen i forordningens artikel 13, stk. 2, af den fremgangsmåde, der skal anvendes for at bestemme renhedsgraden, ikke skelnes udtrykkeligt mellem disse tre tilfælde. Som det vil huskes, kræver anvendelsen af den i artikel 13, stk. 1, nævnte kobberreduktionsmetode i det første og det tredje tilfælde, at siruppen først inverteres, hvilket bevirker en øget sukkermængde i siruppen. I det andet tilfælde vil der derimod ikke være en sådan forøgelse, fordi kobberreduktionsmetoden her kan anvendes uden forudgående forvandling af saccharosen til fruktose og glukose.

11. Hvis siruppens tørsubstansindhold i det første og det tredje tilfælde bestemmes, før den er blevet inverteret, og det tal, der er resultatet heraf, bliver anvendt ved bestemmelsen af renheden, er det klart, at renhedsgraden sættes for højt, medmindre værdien kan justeres med henblik på det totale sukkerindhold. I det første tilfælde kan det for høje tal justeres på den måde, at det ved kobberreduktionsmetoden bestemte totale sukkerindhold multipliceres med 0,95, altså ved at anvende hele den fremgangsmåde, som er bestemt i artikel 13, stk. 1, inklusive den i sidste sætning af dette stykke bestemte justering. Det er dog også klart, at anvendes en sådan fremgangsmåde i det andet og det tredje tilfælde, bevirker det, at siruppens renhedsgrad sættes for lavt, da også en sukkermængde svarende til den fruktose og glukose, der oprindelig var i siruppen, er blevet justeret. Som vi har set, kan en sådan fastsættelse af et for lavt tal få alvorlige følger for eksportøren, da artikel 13, stk. 2, fastsætter saccharoseindholdet for sirupper, hvis renhed andrager under 94,5% efter en fast sats på 73 vægtprocent.

12. Som Kommissionen har foreslået i sit skriftlige indlæg, kunne denne vanskelighed ryddes af vejen ved, at der skelnes mellem de tre tilfælde. Således ville justeringen i det første tilfælde blive anvendt på hele tallet for det totale sukkerindhold, da alt det ved kobberreduktionsmetoden bestemte sukker hidrører fra inverteret saccharose. I det andet tilfælde er det klart, at det ikke ville være nødvendigt med en justering. I det tredje tilfælde kunne justeringen foretages af en del af tallet for det totale sukkerindhold, som svarer til den sukkerandel i den inverterede opløsning, der hidrører fra saccharosen. Som Kommissionen har påpeget, kan indholdet af saccharose i den oprindelige sirup bestemmes ved at anvende kobberreduktionsmetoden på prøver af sirup, der er udtaget før og efter

inversionen. Således må, hvis sukkerindholdet før inversionen bestemmes som α, og som β efter inversion, en monosaccharid-mængde β-α, i den inverterede opløsning hidrøre fra forvandlingen af saccharose til fruktose og glukose. Den mængde saccharose, der er til stede i den oprindelige sirup, er derefter lig med (β-α), multipliceret med 0,95.

13. Efter min opfattelse er den fremgangsmåde, Kommissionen har foreslået, i det væsentlige rigtig. Formålet med forordningens artikel 13 ville ikke være opfyldt ved en fortolkning af artikel 13, stk. 2, der systematisk medfører urigtigheder ved målingen af siruppers renhed; urigtigheder, der i visse tilfælde ville forstærkes yderligere af anvendelsen af den gennemsnitssats for saccharoseindholdet, der er fastsat i første punktum i dette stykke. Den eneste vanskelighed ved den fremgangsmåde, Kommissionen har foreslået, er, som jeg allerede har påpeget, at der i artikel 13, stk. 2, ikke skelnes mellem de tilfælde, hvor en justering af tallet for det totale sukkerindhold kan være nødvendig, og de tilfælde, hvor den ikke er nødvendig, fordi den oprindelige sirup ganske bestod af fruktose eller glukose. Tilsvarende skelnes der heller ikke i sidste sætning af artikel 13, stk. 1, idet denne bestemmelse forlanger, at det totale sukkerindhold i den inverterede opløsning ved beregning af beløbene for monetære udligningstilskud og for eksportrestitutioner skal beregnes som saccharose. Således bliver den her bestemte justering anvendt på det totale sukkerindhold i den inverterede opløsning og ikke pro rata på den andel af det totale sukkerindhold, der hidrører fra saccharosen i den oprindelige sirup.

14. Formålet med en pro rata-justering ved bestemmelsen af sirups renhedsgrad i henhold til artikel 13, stk. 2, er dog forskelligt fra formålet med den i artikel 13, stk 1, sidste punktum, bestemte justering. Meningen og hensigten med den førstnævnte justering er at tilvejebringe en nøjagtig måling af siruppens renhedsgrad. Når tørsubstansindholdet i den oprindelige sirup bestemmes ved hjælp af den aerometriske metode efter artikel 13, stk. 2, og det totale sukkerindhold af siruppen måles, efter at opløsningen er blevet inverteret, kan der ikke være taget hensyn til en mulig mængdegevinst via inversionen. Da andelen af saccharose i den oprindelige sirup, som vi har set, kan bestemmes ved anvendelse af kobberreduktionsmetoden, taler intet imod en pro rata-justering, der sikrer, at sukkermængden i den oprindelige sirup bliver sammenlignet med tørsubstansindholdet i denne sirup. Formålet med den justering, der er bestemt i artikel 13, stk. 1, sidste punktum, er derimod en helt anden. Denne justering skal anvendes på det totale sukkerindhold i den inverterede opløsning og ikke kun på den procentdel, der hidrører fra saccharosen i den oprindelige sirup, idet også fruktose og glukose ved beregningen af monetære udligningsbeløb skal beregnes som saccharose. Derfor menes der åbenbart i forordningens artikel 13, stk. 2, med »den i stk. 1 nævnte metode« kobberreduktionsmetoden, som anvendes på den inverterede opløsning og ikke hele den fremgangsmåde til bestemmelse af saccharose, der er fastsat ved artikel 13, stk. 1.

15. Jeg kan således tiltræde Kommissionens opfattelse, hvorefter det er nødvendigt med en pro rata-justering, der tager hensyn til, at den oprindelige sirup muligvis allerede

indeholdt monosaccharider. Som sagt må en sådan justering skelnes fra den justering, der er bestemt ved artikel 13, stk. 1, sidste punktum. Det svarer dog muligvis bedre til ordlyden af artikel 13 at betragte pro rata-justeringen som en justering, der foretages af tallet for tørsubstansindholdet, ikke af tallet for det totale sukkerindhold. Skønt det fremgår af forelæggelsesdommen, at den aerometriske metode, som er omtalt i artikel 13, stk. 2, ikke kan anvendes på en inverteret sirup, da opløsningen så er for stærkt fortyndet, er det klart, at metoden kan anvendes på den oprindelige sirup, hvorefter resultatet justeres for at tage hensyn til, at inversionen har medført en øget sukkermængde.

16. Beregningen ifølge artikel 13, stk. 2, ville så foregå således: Først bestemmes saccharoseandelen af den oprindelige sirup ved at anvende kobberreduktionsmetoden på prøver, der er udtaget før og efter inversionen, og tørsubstansindholdet af den oprindelige sirup bestemmes ved hjælp af den aerometriske metode. Den inverterede opløsnings totale sukkerindhold bestemmes, uden at der sker en justering på grund af en inversionsgevinst. Til sidst bestemmes tørsubstansindholdet af den inverterede sirup, idet der på grund af inversionsgevinsten foretages en pro rata-justering, og det totale sukkerindhold divideres med tørsubstansindholdet. Tørsubstansindholdet, som er omhandlet i artikel 13, stk. 2, er således ikke tørsubstansindholdet af den oprindelige sirup, men af den inverterede opløsning.

17. I praksis er der ingen forskel mellem denne fremgangsmåde og den, Kommissionen har foreslået. En nøjagtig bestemmelse af sirups renhedsgrad kan både opnås ved, at tørsubstansindholdet i den oprindelige sirup sammenlignes med dennes totale sukkerindhold og ved, at tørsubstansindholdet og det totale sukkerindhold i den inverterede opløsning sammenlignes med hinanden. Det skal dog endnu engang fremhæves, at i intet af disse tilfælde anvendes sidste punktum i artikel 13, stk. 1: Dette punktum omhandler bestemmelsen af saccharoseindholdet inklusive indholdet af andet som saccharose beregnet sukker, ikke den bestemmelse af siruppens renhed, der er blevet foretaget forinden.

Det andet og det tredje spørgsmål

18. Med det andet og det tredje spørgsmål ønsker Finanzgericht først og fremmest oplyst, om der må anvendes andre metoder end de i artikel 13 nævnte metoder til måling af det totale sukkerindhold eller tørsubstansindholdet i sirup. Det viser sig, at en mere avanceret teknologi, som kun har været til rådighed i kort tid, gør det muligt at måle sukkerindholdet direkte, uden at det er nødvendigt at invertere siruppen først (i de tilfælde, hvor siruppen indeholder saccharose). På lignende måde muliggør nyere metoder direkte måling af koncentrationen og dermed af tørsubstansindholdet af en inverteret opløsning. Finanzgericht er af den opfattelse, at formålet med artikel 13 kunne opfyldes bedre, hvis der blev anvendt sådanne, mere avancerede metoder.

19. Som bekendt er det formålet med artikel 13 at fastlægge ensartede metoder til

bestemmelse af saccharoseindholdet i sirup for at sikre en ligelig behandling af alle interesserede parter (jf. den tolvte betragtning til forordningen). Heraf følger, at kun de standardmetoder, der er nævnt i artikel 13, må anvendes. Det kan ganske vist være tilrådeligt at tilpasse disse metoder til de tekniske fremskridt, men det kan efter min mening alligevel kun ske ved en ændring af forordningen. En teknisk tilpasning af forordningen kan ikke foretages ved en ny fortolkning af dens bestemmelser, hvorved også andre end de i artikel 13 nævnte metoder erklæres for lovlige.

20. Jeg er derfor af den opfattelse, at de spørgsmål, som Finanzgericht har forelagt, bør besvares som følger:

1) Artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 394/70 skal fortolkes således, at en sirups renhedsgrad bestemmes efter følgende fremgangsmåde:

   a) Siruppens totale sukkerindhold måles ved at anvende kobberreduktionsmetoden på den inverterede opløsning.

   b) Indholdet af tørsubstans i den inverterede opløsning bestemmes ved at måle indholdet af tørsubstans i den oprindelige sirup ved hjælp af den aerometriske metode, og derefter justeres det således opnåede resultat for at tage hensyn til en eventuel forøgelse af tørsubstansindholdet som følge af inversionen af siruppen.

   c) Den inverterede opløsnings totale sukkerindhold divideres med den inverterede opløsnings totale tørsubstansindhold.

   Når inversion af siruppen ikke er nødvendig for at anvende kobberreduktionsmetoden, beregnes siruppens renhedsgrad imidlertid ved at dividere siruppens totale sukkerindhold med dens tørsubstansindhold.

2) Artikel 13 i forordning (EØF) nr. 394/70 skal fortolkes således, at kun kobberreduktionsmetoden eller den aerometriske metode må anvendes til bestemmelse af sukkerindholdet eller tørsubstansindholdet i en sirup eller en inverteret opløsning heraf.